

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

ΣΧΟΛΗ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

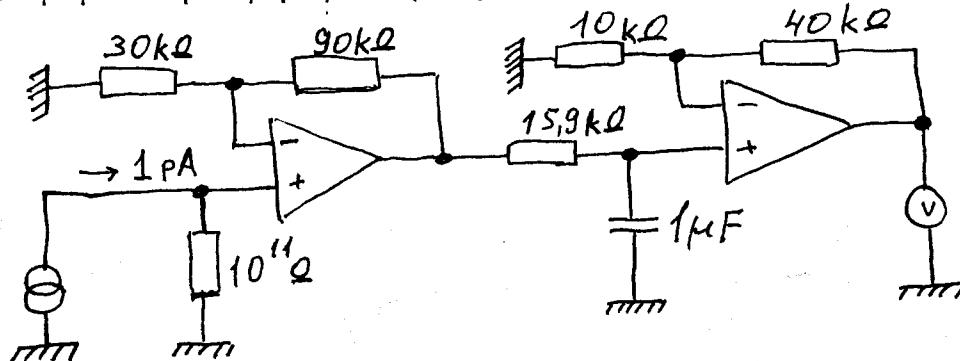
ΤΟΜΕΑΣ ΦΥΣΙΚΗΣ

Κανονική εξέταση στο μάθημα: Τεχνικές Πειραματικής Φυσικής 1 Ιουλίου 2004

Διδάσκοντες: Β. Πεόγλος και Κ. Χριστοδούλιδης
Απαντήστε σε όλα τα θέματα.

Διάρκεια της εξέτασης 2,5 ώρες
Τα θέματα είναι ισοδύναμα

Θέμα 1. Μία πηγή ρεύματος παρέχει συνεχές ρεύμα ίσο με 1 pA. Το ρεύμα αυτό το μετρούμε με ένα ηλεκτρόμετρο το ηλεκτρονικό κύκλωμα του οποίου δίνεται στο Σχ. 1.

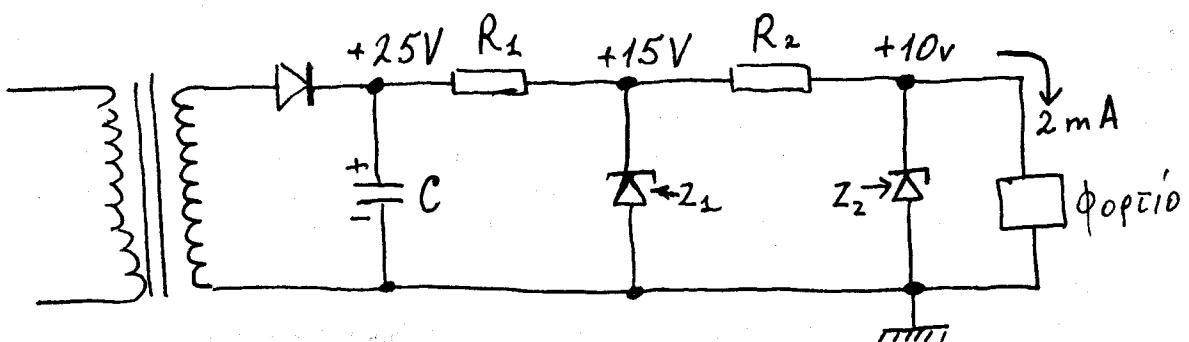

Σχήμα 1

Ο συντελεστής θορύβου των δύο τελεστικών ενισχυτών (Τ.Ε.) είναι 1 και η ζώνη σταθερής ενίσχυσης των Τ. Ε. είναι $0 - 1 \text{ kHz}$. Η συνάρτηση μεταφοράς του βαθυπερατού φίλτρου στο κύκλωμα μπορεί να θεωρηθεί ίση με 1 στην περιοχή συχνοτήτων $0 - f_b$ και μηδέν έξω από αυτήν την περιοχή. Αγνοήστε τον θόρυβο $1/f$ και υπολογίστε:

- (α) τη συνεχή τάση που παράγει το μετρούμενο ρεύμα, την ενεργό τιμή της τάσης θορύβου και τον λόγο σήματος προς θόρυβο (σ/θ) στην έξοδο του πρώτου τελεστικού ενισχυτή,
- (β) τη συνεχή τάση που παράγει το μετρούμενο ρεύμα, την ενεργό τιμή της τάσης θορύβου και τον λόγο σ/θ στην έξοδο του ηλεκτρόμετρου.

Θέμα 2. Στο Σχ. 2 δίνεται το ηλεκτρονικό κύκλωμα τροφοδοσίας ενός φορτίου με 10 V

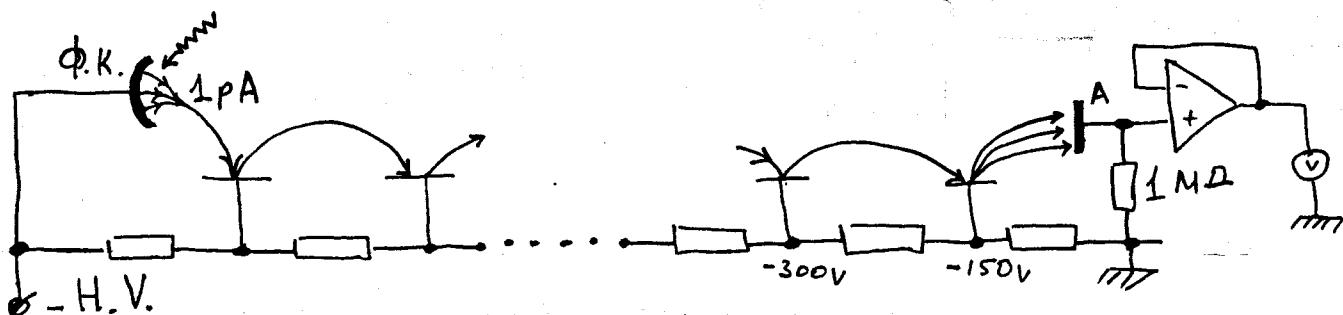

Σχήμα 2

που παράγεται τελικά από την τάση του δικτύου η συχνότητα της οποίας είναι 50 Hz. Το φορτίο διαρρέεται από ρεύμα 2 mA. Η διαφορική αντίσταση του δεκαπεντάβολτου ζένερ είναι 10Ω , του δεκάβολτου 5Ω και η ελάχιστη τιμή του ρεύματος στα ζένερ αυτά δεν πρέπει να είναι μικρότερη από 3 mA. Έστω ότι οι τυχαίες μεταβολές της τάσης του δικτύου προκαλούν μεταβολές της ανορθωμένης τάσης ($25 V$) κατά $\pm 2 V$. Έστω ακόμη ότι το ύψος του "δοντιού" της πριονωτής τάσης στον ανορθωτή είναι 1 V. Να υπολογιστούν:

- (α) οι τιμές των αντιστάσεων R_1 και R_2 ,
- (β) η τιμή του πυκνωτή στον ανορθωτή,
- (γ) οι τυχαίες μεταβολές της τάσης στο φορτίο,
- (δ) το ύψος του "δοντιού" της πριονωτής τάσης στο φορτίο,
- (δ) ο συντελεστής σταθεροποίησης του σταθεροποιητή.

Θέμα 3. Ένας φωτοπολλαπλασιαστής χρησιμοποιείται για τη μέτρηση μιας ασθενούς σταθερής φωτεινής ροής (Σχ. 3). Το παράθυρο του φωτοπολλαπλασιαστή είναι κατασκευασμένο από σάφφειρο και η φωτοκάθοδος είναι τύπου Bialkali ($Sb-K-Cs$, $Sb-Rb-Cs$). Στον φωτοπολλαπλασιαστή προσπίπτει φως μήκους $400 nm$, τέτοιας έντασης ώστε το φωτοηλεκτρικό ρεύμα της φωτοκαθόδου είναι $1 pA$.

Σχήμα 3

Η διαφορά δυναμικού μεταξύ δύο διαδοχικών δυνόδων είναι $150 V$. Γνωρίζουμε ότι ο συντελεστής δευτερογενούς εκπομπής των δυνόδων είναι $3,17$ όταν οι ενέργειες των προσπιπτόντων ηλεκτρονίων είναι $150 eV$.

Να υπολογιστούν:

- (α) η ένταση της φωτεινής ροής,
- (β) ο απαιτούμενος αριθμός των δυνόδων ώστε το συνεχές ρεύμα στην άνοδο να προκαλεί τάση $1 V$ στην αντίσταση $1 M\Omega$ (δίνεται $\log_{10} 3,17 = 0,5$).
- (γ) η τιμή της υψηλής τάσης που εφαρμόζεται στον διαιρέτη του φωτοπολλαπλασιαστή.

Θέμα 4. Μία ιοντική αντλία αντλεί ένα θάλαμο κενού μέσω ενός σωλήνα σύνδεσης που έχει μήκος $38 cm$ και διάμετρο $4 cm$. Η ιοντική αντλία αντλεί με ταχύτητα $100 L/s$ και ο συνολικός όγκος του θαλάμου, της αντλίας και του συνδετικού σωλήνα είναι $50 L$. Στο θάλαμο υπάρχει διαρροή και στην κατάσταση ισορροπίας το μανόμετρο της ιοντικής αντλίας δείχνει ότι η πίεση στην αντλία είναι $10^{-9} Torr$. Να υπολογιστούν:

- (α) η διαρροή,
- (β) η πίεση στον θάλαμο κενού.
- (γ) Αν η αντλία σταματήσει να λειτουργεί, η διαρροή θα προκαλέσει αργή άνοδο της πίεσης στο σύστημα. Σε πόσο χρόνο η αρχική πίεση στο θάλαμο θα αυξηθεί 10^4 φορές;